

זה הדרקן

زوهدريخ ZO HADEREKH

גליון 33, 24 באוגוסט 2011

הסלמה רומסת את האינטרס של שני העמים

ח"כ מוחמד ברכה (חד"ש): הפיגוע היה אנטי-ישראלי ואנטי-פלסטיני.

טרקטנברג עוד יצטרך להוכיח, שהוא אכן מוכן לשחוט פרות קדושות. אבל ח"כ שלי יחימוביץ' כבר קידשה את קיומן...

היציאה הבוטה של יחימוביץ' (בריאיון ב-"מוסף הארץ", 19.8) נגד הסתירה המהותית והמעשית בין צדק חברתי לבין ההתנחלויות, וקביעתה שההתנחלויות אינן חטא ופשע, מציבה שאלה מיידית: מדוע לא פרשה עם ברק ממפלגת העבודה ולא נשארה עם נתניהו בקואליציית הימין? אם הוויכוח היחיד, אשר יחימוביץ' מוכנה לנהל עם נתניהו, הוא בשאלה, מה עדיף: העלאת שכר המינימום או תשלום מס הכנסה שלילי – היא בפירוש בוגדת בתווית החברתית, שהדביקה לעצמה. הקיצוץ בתקציבי הצבא וההתנחלויות דרוש כמרכיב בתהליך של חזרה לשפיות מדינית, כמו גם כמרכיב בשינוי מהותי בסדרי העדיפויות של התקציב לטובת הדיור, הבריאות, החינוך, הסביבה ועוד. כדאי לשים לב, שבכל הריאיון הארוך, יחימוביץ' אינה תובעת לסיים את הכיבוש ואינה מסמנת את גבולות המדינה הפלסטינית, שתקום בצד ישראל. אגב, גם יריביה בהתמודדות על ראשות מפלגת העבודה, עמיר פרץ ויצחק הרצוג, שביקרו אותה על התבטאותה לגבי ההתנחלויות, לא טרחו לצאת נגד הכיבוש כמציאות מדממת, הרומסת את זכויותיהם הלאומיות והאזרחיות הבסיסיות של הפלסטינים. שוב מסתבר, כי יחימוביץ' וחבריה מתכוונים למשוך את מפלגת העבודה למה שמכונה 'המרכז', שכבר מאוכלס בצפיפות בידי נתניהו, לבני וברק.

אילו תוצאות צפויות למהלך הפלסטיני בעצרת האו"ם?

החלטה של עצרת האו"ם בדבר הכרה במדינה פלסטינית בקווי 67' לא תסיים את הסכסוך. לשם כך נחוץ הסכם, שיושג במשא ומתן ישראלי-פלסטיני. אך למרות שהחלטה כזאת לא תשים קץ לסכסוך, היא תשנה את כללי המשחק המדיני-דיפלומטי.

המור"מ הישראלי-פלסטיני, שהתנהל עד כה, עמד בסימן אי-שוויון מהותי: מצד אחד ניצבה המדינה הכובשת, (המשך בעמוד 2)

הריאיון של "זו הדרך" עם ח"כ מוחמד ברכה, יו"ר מועצת חד"ש, נערך למחרת פיגוע הדמים ליד אילת, בו קיפחו את חייהם שמונה ישראלים. בינתיים חלה הסלמה במצב – הפצצות בעזה וירי רקטות לעבר באר-שבע, אשקלון ועוד, שגבו קורבנות נוספים. ח"כ ברכה נשאל תחילה לגבי יוזמי ומבצעי הפיגוע, כמו גם לגבי השלכותיו.

ברכה: פגיעה באזרחים חפים מפשע היא מעשה פסול הראוי לגינוי לפי כל קנה מידה אנושי ומדיני. אך הפיגוע גם מנוגד לחלוטין לאינטרס של העם הפלסטיני. ישנם גורמים ברצועת עזה, שמנסים לכפות על הפלסטינים סדר יום שונה מזה שגיבשו אש"ף והרשות הפלסטינית, אשר חותרים להכרה בינלאומית במדינה פלסטינית ולפיוס פנים-פלסטיני. גורמים אלה מנסים לטרפד את השיחות של הנציגים הפלסטינים בקהיר באמצעות מעין 'הזמנה' לנתניהו לפעול צבאית, כדי שיוכלו לחמוק מהדרישה לאחדות פנימית.

עיתוי הפיגוע הרסני מכל בחינה ונועד לשרת אג'נדה, הסותרת את האינטרס של המאבק העממי בישראל, כמו גם את המאבק של העם הפלסטיני לעצמאות. הפיגוע כבר שימש הצדקה להפצצות בעזה, שהפילו קורבנות. נתניהו זקוק להסלמה, כדי לנסות לחמוק מבידודו הפנימי והחיצוני.

למה כוונתך?

נתניהו חש מבודד ומאויס בזירה הפנימית הודות למחאה החברתית המתמשכת נגד מדיניותו הכלכלית וסדרי התקציב, ובזירה הבינלאומית – בשל הצפי שבספטמבר הקרוב, רוב מוחלט בעצרת האו"ם יתמוך בכינון מדינה פלסטינית בקווי 67'. מבחינתו, הסלמה צבאית היא נתיב מילוט, הן מתשובה עניינית למצוקות החברתיות והן מהמבוי הסתום המדיני – אל מחוזות הספסרות בדחליל הביטחון.

נתניהו חושש, שתנועת המחאה החברתית לא רק שלא תנוע, אלא שהיא מבשילה בהדרגה להבנה מעמיקה של תלות הגומלין בין הצלחת המערכה לסיום הכיבוש ולפניו ההתנחלויות לבין הצלחת המערכה לצדק חברתי. לא במקרה התעורר שוב הוויכוח סביב התקציב הצבאי המנופח, ולא במקרה אפילו טרקטנברג ציין, שאין פרות קדושות.

מאבק שמציע תקווה לכולנו

יותר מ-30 אלף מפגינות ומפגינים, יהודים וערבים, הפגינו בחיפה במוצ"ש (13.8) נגד המדיניות הכלכלית-חברתית של ממשלת נתניהו. בעצרת נאמו נציגים מארבעת המאהלים שבעיר, וביניהם רג'א זעאתרה, עיתונאי ביומון הקומוניסטי "אל אתיחאד", חבר לשכת חד"ש, וממקימי מאהל ואדי ניסנאס.

בשם מאהל ואדי ניסנאס אני מברך את כל האנשים שהגיעו לעצרת כאן הערב: נשים וגברים, יהודים וערבים, חיפאים ולא חיפאים. ברוכים הבאים לחיפה האדומה. ברכה מיוחדת אני שולח בשם כולכם למאהלים שהוקמו בנצרת, באום אלפחם, בסכנין, בחורפיש, בקלנסווה, במג'ד אל-כרום, בעראקיב, בג'לג'וליה, בעראבה, בירכא, בבאקה אל-גרבייה, ביפו ובלוד.

אמנם הסבל הוא שונה, לרוב יותר קשה. אצלנו בוואדי לא הרבה אוכלים קוטג'. מעדיפים לבנה. אבל גם הפיתות מתייקרות והולכות, החינוך עולה הון תועפות, ולצעירים אין איפה לגור. במג'ד אל-כרום, למשל, מצטופפים 15 אלף אזרחים על 1400 דונם. שטח השיפוט של הכפר הורחב בפעם האחרונה בשנת 1991, ולאנשים אסור לבנות על האדמות שהם ירשו מאבותיהם.

אבל בסופו של יום, משפחה ללא קורת גג היא משפחה ללא קורת גג, וילד רעב הוא ילד רעב, וזה לא משנה אם הוא מדבר ערבית, עברית, אמהרית או רוסית. בסופו של יום, לרעב ולהשפלה, בדיוק כמו להון, אין מולדת ואין שפה! מזה עשרה ימים אנחנו יושבים בוואדי, בכיכר ע"ש הסופר החיפאי אמיל חביבי, אשר כתב בספרו ה-"אופסימיסט" על ילד יהודי, שהתיישב לידו בחוף הים בכפר טנטורה ושאל:

- באיזה שפה אתה מדבר, דוד?

- ערבית.

- עם מי?

- עם הדגים.

- האם הדגים מבינים רק ערבית?

- הדגים הגדולים, הזקנים, אלה שהיו כאן כאשר היו

כאן הערבים.

- והדגים הקטנים, מבינים ערבית?

- עברית וערבית וכל השפות. הימים רחבים וקשורים זה בזה. אין ביניהם גבולות ויש בהם מקום לכל הדגים.

ואנחנו כאן כדי לומר: במאבק הזה יש מקום לכולם, במאבק הזה יש תקווה לכולם, המאבק הזה הוא של כולם! לממשלה ולבעלי ההון שמאחוריה קל מאוד לחלק אותנו חלוקה אנכית: יהודים מול ערבים, מזרחיים מול אשכנזים, חתיים מול חילונים.

אבל העצרת הזו, כל המחאה הזו, מציעה חלופה אחרת, מציעה חלוקה אחרת – חלוקה אופקית; בין מנצלים לבין מנוצלים, בין אותו קומץ שיש לו אינטרס לשמר את המצב הקיים, את שלטון ההון, לבין הרוב, הרוב שמבקיע הערב את הדממה, שיש לו אינטרס לשנות את השיטה: לשנות את העושיק, את הניצול, את המצב שבו הטייקונים צומחים יותר ואנחנו מידלדלים יותר, את השיטה שבה השוק 'חופשי' יותר ואנחנו עבדים יותר.

"כולם מדברים על שלום, אף אחד לא מדבר על צדק" – אומר שיר. ואנחנו אומרים: הגיע הזמן לדבר על שלום ועל צדק גם יחד! כי היום, יותר מאי פעם, ברור לכולם, שכדי להפסיק את הדיכוי על צדק, הממשלה הזו עלולה לצאת לעוד מלחמה. כי במלחמה כמו במלחמה, התותחים רועמים והאווהלים מתקפלים.

תהיה מלחמה או לא תהיה מלחמה – אני לא בטוח. אבל דבר אחד אני יכול להבטיח: אנחנו נמשיך להיאבק יחד – ערבים ויהודים – למען צדק, למען שלום, למען שוויון, למען עתיד טוב יותר, למען עתיד צודק יותר לשני העמים.

רג'א זעאתרה

הסלמה רומסת את האינטרס של שני העמים

(המשך ריאיון עם ח"כ ברכה, עמוד 1)

ישראל, ומולה ניצבה תנועה לשחרור לאומי, אש"ף. בתנאים אלה, ההחלטות כולן היו בסופו של דבר בידי הכובש: ירצה – ייתן, לא ירצה – לא ייתן. לאחר אישור החברות של פלסטין באו"ם, המשא-ומתן יתנהל בין שתי מדינות מוכרות, כלומר בכללים אחרים, ועל בסיס הסכמה בינלאומית רחבה, שהמדינה הפלסטינית תקום בקווי 67'.

דוברים של נתניהו ושל הצבא מנהלים מסע הפחדה מפני מה שצפוי בספטמבר בשטחים הפלסטיניים או ביישובים הערביים בתחומי ישראל. כמי שמודע היטב למוקדי קבלת ההחלטות שם וכאן, אני מדגיש, שאין שום הכנות להפרות סדר. אני חושש, שדווקא הממשלה עלולה להבעיר את השטח באמצעות פרובוקציה בירושלים.

האם ספטמבר ישתיק את המחאה החברתית?

אני מתרשם, כי תנועת המחאה המדהימה נחושה להמשיך במאבק, אינה מקפלת דגלים ואינה נרתעת נוכח ספינים. זו תנועה המייצגת מצוקה אמיתית של שכבות רחבות והתנערות מהדמגוגיה של 'שוק חופשי' והפרטה, ולכן היא משב רוח רענן בנוף הישראלי.

המחאה זוכה באהדה גוברת גם בקרב הציבור הערבי, המתחבר אליה באמצעות מאהלים והשתתפות בהפגנות.

ישנם באוכלוסייה הערבית גורמים כמו מפלגת בל"ד והתנועה האיסלאמית, המייצגות עמדות בדלניות גם בנושא החברתי. קריאתן לעובדים ולצעירים הערבים לא להתחבר למחאה החברתית - פוגעת בהחלט באינטרסים של הציבור הערבי.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית וחד"ש פועלות להידוק החיבור הטבעי בין יהודים וערבים במאבקים החברתיים והאזרחיים. הצלחת החתירה לשוויון אזרחי, לצדק חברתי ולשלום תלויה בעוצמת השותפות בין ערבים ויהודים.

"צוות מנואל" כתרגיל בהונאת הציבור

כאשר נתניהו מגלה הבנה – הוא בעצם מתכוון לחנוק את המחאה.

מאת תמר גוז'נסקי

מדרישות המחאה החברתית לפיתוח שירותים חברתיים ולהפסקת ההפרטה והקיצוצים, אך זה שינוי שבהחלט מקובל על נתניהו עד היום.

ככל שניתן להסיק מהרכב הוועדה, ועוד בטרם הגישה המלצות, יעודה העיקרי הוא ליצור מראית עין של דיון פתוח (כל אחד יכול לכתוב לבלוג של "צוות מנואל"), למשוך זמן (בתקווה שהמחאה תדעך), ובעיקר - להגיש המלצות מינוריות לשינויים במיסוי וכדומה.

אך נתניהו לא הסתפק בהבניית הוועדה, ולכן החליט לדאוג לחגורת ביטחון נוספת: נתניהו כבר הספיק להכריז, כי אינו מתחייב לאמץ את מסקנות "צוות מנואל" – אולי, חס וחלילה, תגלה שם הצעה רדיקלית כלשהי?

לכן צפי סביר הוא, ש"צוות מנואל" יגיש לנתניהו דו"ח עב כרס; הדו"ח יועבר לדיון בוועדת השרים המנופחת; ובסופו של דבר, הוא ינחת באחת המגירות המאובקות במשרד ראש הממשלה.

נוכח הצפי הזה, אל למחאה החברתית הגדולה ליפול במלכודת "צוות מנואל". צוות המומחים החברתיים, הפועל בהתנדבות ובתיאום עם מובילי המאבק החברתי, הציג כבר כמה דרישות ראשוניות, כמו פתיחת תקציב 2012 והגדלת הוצאות הממשלה, שהן אכן דרישות של שינוי חברתי ברוח המחאה הפרושה מראש פינה ועד אילת.

ועדת טרכטנברג, שנועדה לאפשר לראש הממשלה נתניהו לייצר מראית עין של היענות לדרישות של המחאה החברתית המתרחבת, צוידה בתואר, שהוא כשלעצמו ספין מחושב – "הצוות לשינוי כלכלי-חברתי". האומנם מתכוון נתניהו לבצע שינוי שמשמעו – לנטוש את המסלול הניאו-ליברלי, אותו יישם בדרכות קנאית ב-15 השנים האחרונות?

הרכב הוועדה כשלעצמו הוא שיעור בספינולוגיה. בוועדה, האמורה לחולל שינוי, 13 חברים. מתוכם – שמונה הם עובדי מדינה בכירים; שניים – בעלי תפקידים בכירים במשק הפרטי; ושלושה – מהאקדמיה. כלומר, יש בה רוב ברור לאלה המבצעים את המדיניות הניאו-ליברלית הנוכחית ולא להנהנים ממנה. במילים אחרות, עם הרכב כזה, יכול היה נתניהו לבקש תשובות ישירות ממשרד האוצר. אך אז הוא יישאר ללא ספין. אתעכב על שניים מחברי הוועדה.

פרופ' **מנואל טרכטנברג**, היושב ראש החייכן, לא נודע עד היום כלוחם לצדק חברתי. להיפך, הוא עמד בראש המועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה הקודם, אולמרט, שהוביל מדיניות ניאו-ליברלית לתפארת ההון. בתפקידו הנוכחי, כיו"ר הוועדה לתיאום ולתקצוב (ות"ת) של המועצה להשכלה גבוהה, הוא הוביל את המהלך להרגעת מחאה הסטודנטים, מבלי להוריד את שכר הלימוד, ונתן אישור להמשך ניצולם המחפיר של המורים מבחון. הוא מתנגד נמרצות להעלאת שכרם של אלפי אנשי הסגל הזוטרי, שהכריזו סכסוך עבודה; הוא מתנגד להעסקה ישירה של מאות עובדות ניקיון באוניברסיטאות, במקום באמצעות קבלנים; והוא הקים "מרכזים למצוינות", בהם לא יחולו הסכמים קיבוציים, ואשר אמורים לשרת את בעלי ההון ותאגידיהם.

אשר לרעיונות של טרכטנברג: כיו"ר "הצוות לשינוי", הוא זרק לאוויר את הרעיון של הפחתת מסים עקיפים על כלי רכב חדשים ועל מוצרי יבוא, ואולי גם הפחתת קטנה במע"מ. אך אם יהיו לממשלה פחות הכנסות ממסים, ברור שלא תוכל לתת תשובה לדרישות המפגינות והמפגינים.

חבר מעניין בוועדה הוא הפרופ' לכלכלה **רפי מלניק** מהמרכז הבינתחומי בהרצליה.

מלניק נשא בכנס ההון והשלטון - "כנס הרצליה 2002", הרצאה, אשר שימשה בסיס למאמר שפרסם בקובץ "מדינת ישראל, מחשבות חדשות" (2006). באותה הרצאה הציג מלניק בפירוט את התוכנית הכלכלית, שכעבור שנה אימץ נתניהו כשר אוצר ("גזירות נתניהו"). במרכז תוכנית מלניק-נתניהו עמדו: צמצום מעורבות הממשלה במשק; קיצוץ מספר העובדים במגזר הציבורי; הפרטה רחבה של נכסים ממשלתיים ושל שירותים ציבוריים; קיצוץ בקצבות הביטוח הלאומי, ובמיוחד – בקצבות הילדים.

עם רקורד שכזה, האין זה ברור שפרופ' מלניק הוא בעד "שינוי כלכלי-חברתי"? אמנם השינוי שהוא דוגל בו הפוך

20 אלף השתתפו בהפגנה בת"א: יהודים וערבים מסרבים להיות אויבים

למרות ההסלמה הצבאית בדרום, אלפים רבים השתתפו בהפגנה "שקטה", שנערכה בתל-אביב (20.8), בהמשך להפגנות המחאה החברתיות. ההפגנה יצאה ממאהל המחאה בשדרות רוטשילד והגיעה, לאחר שחצתה את תל-אביב, לגן צ'ארלס קלור על גבול יפו. להערכת המארגנים, בהפגנה לקחו חלק יותר מ-20 אלף, שכאו ממקומות רבים - בייחוד מגוש דן, ירושלים והמשולש.

בהפגנה בלטו במיוחד עשרות דגלים אדומים וכרזות של חד"ש, בהן נכתב: "יהודים וערבים מסרבים להיות אויבים" ו"הממשלה נגד העם, העם נגד הממשלה". ההפגנה עברה בשקט, פרט לקומץ אנשי ימין, שניסו "לפוצצה" בתחילתה, בכיכר הבימה, בעת שהונפו הדגלים האדומים וכרזות חד"ש. הפעילים במקום, בייחוד פעילי חד"ש, מקיי ועיר לכולנו, הצליחו להתגבר על הניסיון לחסום את פי המחאה. יצוין, כי המתפרעים זכו בהגנת המשטרה.

רבים מהצועדים הביעו קורת רוח ממספר המשתתפים הגדול, בייחוד בעת עימות קטלני בדרום. בתום ההפגנה, נערכו מעגלי דיון, בהם השתתפו אישים רבים, ביניהם - מזכיר חד"ש בעיר טייבה, ד"ר זוהיר טובי, שהתייחס למצוקת הדיור של הציבור הערבי ולצורך במאבק משותף יהודי-ערבי להפלת ממשלת הימין.

אין מחאה ללא שירה, ואין שירה ללא מחאה

ריאיון וריאיון-גומלין על שירה פוליטית, תרבות ומחאת האוהלים

שואב השראה גם משמות האירועים של קבוצת "גרילה תרבות" ("שירת המאהלים" היא כמו "שירת המים", "שירת המינימום", "שירת שיח ג'ראח", וכו', שהם כולם שמות אירועי קריאת שירה פוליטית שעשינו), אבל גם מהסגנון של רועי צ'יקי ארד, שאף הוא מעורכי האסופה.

האם השירון פוליטי?

תלוי בהגדרה שלך ל-"פוליטי". רבים בישראל חושבים שבין המישור החברתי למישור הפוליטי קיימת הפרדה. ההגדרה שלי ל-"פוליטי" היא הפרדה בין אויב לבין ידיד. לכן, לדעתי, השירון הוא פוליטי, משום שהוא מסמן בתור אויב את הסטטוס קוו הדכאני, ומנסה לפרקו.

לאחרונה, קיימתם, בתוך סניפי בנקים, קריאה של העמלות וריביות האוברדראפט. האם קריאת עמלות הבנקים עדיפה, בתקופה שכזו, על קריאת שירה?

גם וגם. כלומר, זה מה שעשינו בפועל. אסור להשאיר מחיצות בין כלכלה ותרבות. הכול מתערבב יחד בעולמנו. ההפרדות רק נועדו ליצור מיצג שווא של שליטה.

האם בשירה אפשר לפעול בשותפות יהודית-ערבית?

כן, בהחלט. גם מתוך מבט אל העבר היהודי-ערבי, שהוא מנת חלקי בתור מי שנטוע בהיסטוריה, בתרבות ובהווי ארצות האיסלאם; גם מתוך ההווה של הרצון למציאות בה יתקיים שוויון בין פלסטינים ליהודים בארץ הזאת; וגם מהשאיפה לעתיד בו אין לזהות מיהו יהודי ומיהו פלסטיני.

להקריא שירה ברוטשילד או בלוינסקי?

עשיתי את שניהם. בלוינסקי גנבו אופניים, ברוטשילד גנבו את הבכורה. אני מעדיף לנוע, לנסוע לטיול ממאהל למאהל, מג'נין עד קריית שמונה, מדרום הר חברון עד קהיר, מקהיר עד ראש פינה, ומחצור הגלילית עד ביר סוויר שבסניני.

קבוצתך, "גרילה תרבות", עזרה להעלות על

סדר היום נושאים חברתיים ופוליטיים רבים.

האם יש הבדל בתגובות להן אתם זוכים מפעילי מחאת האוהלים, לבין התגובות להן זכיתם בעבר?

בהחלט, אנו זוכים לשורה ארוכה של תגובות חיוביות. לאחרונה, זכינו לשבחים רבים ב-"הארץ" (18.8), בכתבתה של מיה סלע - "מקומה של הספרות בהתעוררות החברתית". אך מי זוכר, שבשנת 2008 כתבו עלינו, שאנחנו פועלים רק כדי להאדיר את שמנו? או שנאמר עלינו בזמנו, שהורדנו את השירה למקום וולגרי ונמוך?

(המשך בעמוד 5)

לילך ובר מראינת את מתי שמואלוף

מחאת האוהלים היא מהפכה תרבותית?

בראש ובראשונה, מדובר כאן במהפכה תרבותית. לדעתי, מי שרוצה לחפש את האווירה התרבותית שיצרה את מחאת האוהלים, ימצא את השורשים נטועים בכל שדה: בשירה – קבוצת "גרילה תרבות" הציתה את האש, בקולנוע – דורון צברי תיעד את הניסיונות למהפכה ברשות השידור, בדעות – דרור פויר, ובמוזיקה - סחרוף, שיטריט, בנאי, ואחרים... כך, עד שהתפרץ הר הגעש של המחאה החברתית.

האם השירה יכולה לצקת תכנים למחאה הזאת?

בהחלט. אין מחאה ללא שירה, ואין שירה ללא מחאה. אם לא היינו מאמינים בכך, לא היינו יוצאים, כבר מספר שנים, להקראות שירה שהן הפגנות, במקומות שונים בשולי החברה.

מדוע חוברת השירה המתפרסמת בימים אלו,

שאתה אחד מעורכיה, נקראת גם "שירון

המהפכה" וגם "שירת האוהלים"?

כי לא הצלחנו להחליט האם המהפכה תימשך עד סוף העריכה... האמת היא, שכך קורה כאשר עובדים בחבורה של עורכות ועורכים, וצריכים להגיע להסכמה. השם של החוברת

בכפר שלם הרוס ובגירוש יפו / מתי שמואלוף

את שומעת אמי
חלדה לבנה שבעה
שכנעה את המפקח
לאכל בייחד עם הקבולן
להאכיל את הפוליטיקאי
לשכב עם השופט
ולשטח את ההיסטוריה של האנשים.

חלדה גדולה, אפא, אני נשבע שראיתי אותה נוגסת בקריסות
בתאבון, והפרשותיה הן התרבות אשר
אוקלת ולא שבעה לעולם.

ולמה אני מספר לך את כל זה, יא אפא,
אולי פי אני מרגיש שזה לא יכל פכה להמשיך
צריך לעמד בייחד
מול החלדה ולצעק את קאב הנגיסות.

את צווקת אפא
אנחנו לא חלדות
אבל הסימנים על הגוף
הקריסות בעיניים
כבר עברו לבתי
אשר שואלת איך לא
עשינו כלום.

אין מחאה ללא שירה, ואין שירה ללא מחאה

(המשך מעמוד 4)

האם על שירת מחאה העכשווית לעסוק ישירות במחאת האוהלים, או אולי, שעה שהתותחים רועמים, תפקיד המוזות הוא להתנגד למלחמה הבאה בעזה?

תמיד לעסוק במחאה. תמיד להתנגד למלחמה. תמיד להיאבק על היכולת לדמיין, ולייצר חזון חדש לפוליטיקה ולתרבות. לא להפסיק אף פעם.

מתי שמואלוף הוא חבר בקבוצת "גרילה תרבות", ומעורכי "שירון המהפכה - שירת האוהלים", אסופת שירה שיצאה לאור בשבוע האחרון.

מתי שמואלוף מראיין את לילך ובר

איך זה, כאישה משוררת, להיכנס לתוך המקום הפוליטי?

תמיד תפשתי את המגדר שלי בתור בסיס למאבק פוליטי, שהרי להיות אישה ולרצות שיתייחסו אליך זה שאתה שואלת ברצינות - זו עמדה פוליטית.

בתקופה, בה הנורמות של "אזרחות טובה" הופכות למקארתיסטיות, יש חשיבות מיוחדת לזכור את דבריו של אפלטון, שאמר כי משוררת טובה זו אזרחית "לא טובה". החובה האזרחית שלי היא להתנגד למדיניות המלחמתית והגזענית של הממשלה, אשר דורסת את הזכויות שלנו.

רבים משיריך עוסקים באינטרנט, ובחיים בתוכו. האם את מכוונת לקפוץ לתוך העולם שלו?

אני לא יכולה לדמיין את סדר היום שלי בלי לבדוק מיילים. בלי הפרעות הבלתי נגמרות בשגרת היום, שנובעות מכל מיני אנשים שחודרים למרחב הפרטי שלי, ובפיהם כל מיני תביעות: החל מהצעה ללכת לשתות כוס קפה, וכלה בהזמנות להפגנות.

הפרעות אלה הן חלק מהתודעה, מהזרימה הבלתי פוסקת של אינפורמציה חשובה או שולית, וזה נכנס גם לשירים.

בשיריך יש תחושה של קהילה, שאת בונה ומפרקת. מה יש לומר על זה?

יש לי עניין עצום בחיים קהילתיים, ואני בחיפוש מתמיד אחר קהילה שתספק את הצרכים הרוחניים והפוליטיים שלי. ההתניידות בין קהילות שונות, הניסיון להשתייך, והכישלון לעשות את זה - יוצרים דינאמיקה של פירוק והרכבה.

לילך ובר עורכת את כתב העת "אלת המסטיק", פעילה במאהל המחאה בחיפה ובתאמ"ק בשכונת הדר.

אקזמפלרים של תודעה כוזבת / לילך ובר

שיחות לא נגמרות
עם החד הוריות
הן יושבות
ועליהם יושבים
אלפי זבובים שחורים
ההומלסים שקדם התרחצו במזרקה
עכשו מתקבצים
הם היו מצביעים לכל מי
שכתוב על חולצת קמפיין אסופה מפאתי פח
הם היו מצביעים
אם לא היו שוכחים
אם היו תוחבים להם פתק ביד
ואומרים להם כך:
קח פתק ותחדיר אותו לקלפי
תעשה את זה בצדיניות
אל תחשב שזה ישנה משהו
סביר להניח שזה אפילו לא יגרד את
המצב הקיים
אל תתנהגו כאלו
אתם צדין חלק מהסדר הישן
אל תתקעו בסדר הקיים
ואל תעשו מה שאני אומרת
כי זו תודעה של עבד
וזה לגמרי הסדר הישן
תחשבו לבד
אבל אל תקשיבו לי
תחשבו באמת לבד
מחשבה עצמאית ביקורת
אל תתקעו בלופ מחשבותי
אתם לא המלט, תזרמו לשינוי
לא שינוי פנימי
שינוי פנוציאמי
אחרי שכבר בררתם
אחרי שכבר בחרתם
את החלופה הכי טובה מבין כל האפשרויות
לכו ללמד
לפני שתנתחו את המצב הקיים
אל תשקחו לעבד
קדי לממן את התזרים
הבלתי פוסק של מזומנים
שינבע מכיסכם כשתלמדו
ובטח תהיו עיפים מדי
ולא תקלטו
שאתם לא הולכים אפילו לקלפי
אם לא צובעים לכם
את הפייסבוק באדם
אבל אתם יודעים מה נכון
תוקעים תדות
רואים בשגרה שגרון
צועקים עד שיוצא לכם הגרון
והאדמה רועדת.

מק"י וחד"ש: צדק חברתי ושלו

כעת, יוצאים גמלאי חברת החשמל למאבק במטרה למנוע הסכם דומה אצלם בחברה.

פעילי המאהל בשדרות הפגינו נגד ליברמן

שר החוץ, אביגדור ליברמן, הגיע לאחרונה לפגישה עם ראש עיריית שדרות, דוד בוסקילה, בה דנו, בין היתר, במחאה החברתית המתרחבת.

מתוך למשרדי העירייה, ציפתה לליברמן קבלת פנים בדמות עשרות פעילים ממאהל המחאה בעיר, אשר צעקו "בלי נאמנות - אין פרנסה", והניפו שלטים כגון: "לישראל אין ביתנו".

בצאתו מהפגישה התייחס ליברמן למפגינים, ואמר לכתבים: "יש מי שאחראי לצעקות האלה. אלה צעקנים בתשלום. ברגע שלא תהיה תקשורת - גם הם יעזבו".

בשבת (20.8) התקיימה בעראבה שבגליל ההפגנה ההמונית הראשונה ביישוב ערבי בישראל, במסגרת גל המחאה החברתית. בהפגנה, שהתקיימה לפי קריאתה של מק"י, השתתפו מאות בני אדם, אשר צעדו החל מבית המפלגה, לאורך רחובותיה הראשיים של עראבה, חסמו את הכבישים וזכו לצפירות תמיכה וקריאות עידוד מנהגים ומעורבי אורח.

בראש ההפגנה צעדה תזמורת בנק"י, מוקפת בשלטים הדורשים פתרון מיידי למצוקת הדיור, סוף למדיניות ההפרטה והפסקת הריסת הבתים. הסטודנטים של חד"ש, מאוניברסיטאות ומכללות ברחבי הארץ, קראו בערבית ובערבית להפלת הממשלה, לצדק חברתי, ולהפסקת ההסלמה המלחמתית בעזה.

בסיום הצעדה התקיימה עצרת, בה נאמו: יו"ר חד"ש, ח"כ מוחמד ברכה, מזכ"ל מק"י, מוחמד נפאע, ח"כ ד"ר חנא סווייד, וחברת מזכירות חד"ש, נועה לוי.

ח"כ ברכה גינה בחריפות את פיגוע הדמים שאירע ליד אילת, ובירך את מובילי המחאה בתל-אביב, על שבחרו לא לוותר, ולא להשתיק את המחאה "בשל המצב", כפי שהממשלה הייתה רוצה שיעשו. לדבריו, על תנועת המחאה להמשיך לפעול במלוא הכוח נגד הממשלה - המסוכנת הן לצדק חברתי והן לעתיד שני העמים.

"עלינו להבין את המקום ההיסטורי של המאבק החברתי-כלכלי, בלב עידן המהפכות העולמי, שהחל במזרח התיכון, הדביק את אירופה, ואין לדעת לאן יגיע", אמרה לוי, והוסיפה: "לכן, יש להירתם למאבק במלוא הכוח, ועל אף הסתייגויות שאנו חשים למול חלק מהכוחות הפעילים בתנועת המחאה, אשר מקדמים קו מוטעה, ואף לאומני, ביכולתנו, כשמאל עקבי יהודי-ערבי, לתרום לגיבוש המסר והדרך של מחנה האוהלים".

גמלאי חברת החשמל יוצאים למאבק

גמלאי חברת החשמל דורשים לשנות את המגמה המסתמנת של ארגון העובדים, לנשל את הגמלאים מהחברה. באסיפה שהתקיימה בחיפה (17.8), בה השתתפו מאות גמלאים, קיבלו הנוכחים את הצעתו של בנימין גונן, לשעבר חבר הנהגת ההסתדרות מטעם חד"ש, להקים אוהל מחאה מול משרדי הנהלת החברה בחיפה. עוד הוחלט להפגין מול משרדי הנהלה בתל-אביב.

גמלאי החברה משוכנעים כי בכוננת ועד העובדים לנתק אותם מהסכמי השכר, וכתוצאה מכך - לא ייהנו הגמלאים מתוספות השכר הצפויות במסגרת ההסכמים הקיבוציים העתידיים. העובדים זועמים על כך שראשי ההסתדרות נותנים גיבוי לצעד זה של ועד העובדים.

דוגמא העומדת לנגד עיניהם של גמלאי חברת החשמל, היא זו של שירות המדינה, שם חתמה ההסתדרות ב-2007 הסכם עם האוצר בדבר ניתוקם של הגמלאים מהסכמי השכר.

המגפון האדום

ה-"מגפון האדום", סדרת ההרצאות באוהל המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י) במאהל רוטשילד בת"א, שד' רוטשילד פינת נחמני, תימשך כל השבוע הקרוב. כל ההרצאות יתקיימו בשעה 20:00.

ביום ד', 24.8, תרצה ח"כ לשעבר תמר גוז'נסקי:

המאבק החברתי והשלו - שתי זירות או זירה אחת?

ביום ה', 25.8, תרצה הפעילה החברתית בות'ינה דביט:

מאבק מעמד ערבי-יהודי משותף - מיום האדמה ועד לשדרות רוטשילד

לפרטים על ההרצאות הבאות, ניתן ליצור קשר עם ליאור - 050-6521650, ובדוא"ל: info@maki.org.il.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית

סניף חיפה

ביום ה', 25 באוגוסט, בשעה 20:00

במועדון הקונגרס, רח' יוחנן הקדוש 39, ואדי ניסנאס.

המשבר הקפיטליסטי הגלובלי והתקוממויות

העמים - בעולם, במזה"ת ובישראל

הרצאת עיסאם מח'ול, חבר הלשכה הפוליטית ויו"ר

המחלקה הרעיונית של מק"י.